

på en konkret vurdering af sagens samlede omstændigheder, om gerningsmanden kan antages at have udnyttet en sådan overlegenhed. Det vil f.eks. kunne tale herimod, at gerningsmanden er relativ ung og uerfaren, mens forurettede er lige under 15 år og eventuelt selv har taget initiativet til den seksuelle handling. Der vil også kunne tænkes tilfælde, hvor gerningsmanden er noget ældre end forurettede, men hvor omstændighederne trods en større aldersforskel taler imod at anse et samleje for opnået ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvor et barn, der er lige under 15 år, frivilligt opsøger en 40-årig prostitueret og har samleje med vedkommende.

5.4.2. Særligt for så vidt angår de tilfælde af seksuelle overgreb mod et barn under 15 år, hvor der hverken er tale om forsøg eller fuldbyrdet vaginalt eller analt samleje eller anden kønslig omgængelse af stor lighed med samleje (dvs. tilfælde, der i Rigsadvokatens notat er henført til kategori 1), bemærker Straffelovrådet, at denne kategori spænder vidt. For så vidt angår tilfælde af mindre indgribende karakter grænser overgrebene således til blufærdighedskrænkelser, jf. straffelovens § 232 (f.eks. kortvarig berøring af barnets kønsorganer under fællesbadning), mens overgrebene for så vidt angår tilfælde af mere indgribende karakter grænser til tilfælde, hvor gerningsmanden har forsøgt at skaffe sig samleje, jf. straffelovens § 222, jf. § 21. Ydermere vil det i videre omfang være muligt at begå de omhandlede overgreb, uden at det er nødvendigt for gerningsmanden at udnytte en fysisk eller psykisk overlegenhed.

De nævnte forhold indebærer efter Straffelovrådets opfattelse, at det for så vidt angår tilfældene omfattet af kategori 1 – ligesom i forhold til ovennævnte former for overgreb mod børn i alderen 12-14 år – i vidt omfang må bero på en konkret vurdering af sagens samlede omstændigheder, om gerningsmanden kan antages at have udnyttet en fysisk eller psykisk overlegenhed. Det er imidlertid samtidig Straffelovrådets opfattelse, at jo yngre barnet er, og jo mere intenst overgrebet er, desto mere taler for, at overgrebet er opnået ved udnyttelse af gerningsmandens fysiske eller psykiske overlegenhed, jf. også ovenfor.

5.4.3. Straffelovrådet bemærker, at tilfælde, hvor en voksen har opnået et seksuelt samkvem med et barn ved at tilbyde enten penge eller naturalier, ikke i sig selv udelukker en udnyttelse af en (fysisk eller) psykisk overlegenhed. Der henvises i den forbindelse til Højesterets dom af 26. oktober 2006 (gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2007, side 254), hvor gerningsmanden havde opnået seksuelle ydelser fra drenge ved at tilbyde dem kørsel på en motocrossmaskine mv. Dommen er nærmere omtalt ovenfor under pkt. 5.2.

Ud over sådanne tilfælde vil der efter Straffelovrådets opfattelse efter omstændighederne også kunne være tale om, at gerningsmanden har udnyttet en psykisk overlegenhed ved f.eks.: at opbygge et nært og tillidsfuldt forhold til et mindreårigt barn med henblik på at skabe en let adgang for at kunne lokke/forføre barnet til et seksuelt samkvem. Dette gælder uanset, om der samtidig måtte foreligge forførelse af den karakter, der omfattes af straffelovens § 223, stk. 2.

5.5. Strafniveaet i sager om overgreb mod børn under 15 år

5.5.1. Straffelovrådet har nærmere overvejet, hvordan den foreslåede bestemmelse om straffskærpende omstændigheder bør komme til udtryk ved strafudmålingen. Straffelovrådets overvejelser kan sammenfattes i nedenstående generelle udgangspunkter.

I det følgende behandles under pkt. 5.5.2-5.5.4 de tilfælde af seksuelle overgreb mod børn, der i Rigsadvokatens notat er henført til *kategori 2* og *kategori 3* (dvs. hvor der er tale om forsøg henholdsvis fuldbyrdet vaginalt eller analt samleje). De tilfælde af seksuelle overgreb mod børn, der i Rigsadvokatens notat er henført til *kategori 1* (dvs. hvor der hverken er tale om forsøg eller fuldbyrdet vaginalt eller analt samleje), behandles under pkt. 5.5.5.

5.5.2. For så vidt angår tilfælde, hvor forurettede er et mindre barn i alderen op til *10-11 år*, indikerer forurettedes alder som anført ovenfor under pkt. 5.4 normalt, at et fuldbyrdet vaginalt eller analt samleje må antages som udgangspunkt at være opnået gennem udnyttelse af gerningsmandens fysiske eller psykiske overlegenhed (hvorved overgrebet kan sidestilles med voldtægt, jf. nærmere pkt. 5.1 ovenfor).